

EDUSKUNNAN VASTAUS 299/2010 vp

Hallituksen esitys laiksi eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetun lain muuttamisesta sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laiksi eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetun lain muuttamisesta sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 273/2010 vp).

Valiokuntakäsittely

Sosiaali- ja terveystieteiden valiokunta on antanut asiasta mietinnön (StVM 50/2010 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetun lain (1114/2006) 5 §:n 2 momentti ja 17 §:n 1 momentin 3 kohta, sellaisena kuin niistä on 5 §:n 2 momentti laissa 901/2008,

muutetaan 2 §:n 1 momentin 4 kohta, 6 §, 7 §:n 2 momentti, 10 §:n 3 momentti, 13 §, 18 §:n 2 momentti, 19 §:n 2 momentti ja 25 §:n 2 momentti, sellaisena kuin niistä on 25 §:n 2 momentti laissa 901/2008, sekä

lisätään lakiin uusi 17 a § seuraavasti:

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

4) *julkisella kaupankäynnillä* arvopaperimarkkinalain (495/1989) 1 luvun 3 §:ssä tarkoitettua julkista kaupankäyntiä ja 3 a §:ssä tarkoitettua monenkeskistä kaupankäyntiä sekä niihin rinnastettavaa kaupankäyntiä muussa valtiossa;

6 §

Sijoitusryhmät

Sijoitusryhmät ovat:

I rahamarkkinavälineet:

1) sellaiset euromääräiset, yhden vuoden kuluessa erääntyvät velkasitoumukset korkoineen, joissa velallisena tai takaajana on ETA- tai OECD-valtio, Ahvenanmaan maakunta, sellainen kansainvälinen järjestö, jonka jäsenistä ainakin yksi on ETA- tai OECD-valtio, tai ETA-

tai OECD-valtiossa sijaitseva sellainen kunta, kuntayhtymä, julkisyhteisönä toimiva seurakunta tai muu niihin rinnastettava alueellinen julkisyhteisö, jolla tai jonka jäsenillä on veronkanto-oikeus, sekä saamiset työntekijän eläkelain (395/2006) 183 §:ssä ja yrittäjän eläkelain (1272/2006) 138 §:ssä tarkoitetusta vastuunjaosta, merimieseläkelain (1290/2006) 152 §:ssä ja maatalousyrittäjän eläkelain (1280/2006) 135 ja 135 a §:ssä tarkoitettu saaminen valtiolta, saamiset vakuutusmaksuista ja, jos niihin liittyy turvaava vakuus, eläkesäätion takaisinlainat korkoineen;

2) sellaiset euromääräiset, yhden vuoden kuluessa erääntyvät velkasitoumukset korkoineen, joissa velallisena tai takaajana on ETA- tai OECD-valtiossa toimiluvan saanut, julkisen valvonnan alainen vakuutusyhtiö tai luottolaitos;

3) sellaiset euromääräiset, yhden vuoden kuluessa erääntyvät velkasitoumukset korkoineen, joilla tai joissa velallisena olevan osakeyhtiön osakkeilla käydään julkisesti kauppaa ETA- tai OECD-valtiossa;

4) muut euromääräiset, yhden vuoden kuluessa erääntyvät saamiset korkoineen, kuten saamiset arvopaperipörsseiltä ja selvitysyhteisöiltä;

II joukkovelkakirjalainat ja velkasitoumukset:

1) eläkelaitoksen myöntämät vakuutusmaksulainat ja sijoituslainat korkoineen;

2) sellaiset euromääräiset joukkovelkakirjalainat ja muut kuin yhden vuoden kuluessa erääntyvät velkasitoumukset korkoineen, joissa velallisena tai takaajana on valtio, jonka luottoluokitus kuuluu luottoluokkaan 1;

3) muut euromääräiset joukkovelkakirjalainat ja muut kuin yhden vuoden kuluessa erääntyvät velkasitoumukset korkoineen, joiden luottoluokitus tai joiden liikkeeseenlaskijan luottoluokitus kuuluu luottoluokkaan 1;

4) sellaiset euromääräiset joukkovelkakirjalainat ja muut kuin yhden vuoden kuluessa erääntyvät velkasitoumukset korkoineen, joiden luottoluokitus tai joiden liikkeeseenlaskijan luottoluokitus kuuluu luottoluokkaan 2;

5) sellaiset euromääräiset joukkovelkakirjalainat ja muut kuin yhden vuoden kuluessa erääntyvät velkasitoumukset korkoineen, joiden luottoluokitus tai joiden liikkeeseenlaskijan luottoluokitus kuuluu luottoluokkaan 3;

III kiinteistöt:

1) ETA- tai OECD-valtiossa sijaitsevat asuin-kiinteistöt;

2) ETA- tai OECD-valtiossa sijaitsevat liike-, toimisto-, hotelli- ja teollisuuskiinteistöt;

3) muut ETA- tai OECD-valtiossa sijaitsevat kiinteistöt;

4) muut kuin ETA- tai OECD-valtiossa sijaitsevat kiinteistöt;

IV osakkeet:

1) sellaiset osakkeet, osuudet ja muut vastaavat sitoumukset, joilla käydään julkisesti kauppaa ETA- tai OECD-valtiossa;

2) sellaiset osakkeet, osuudet ja muut vastaavat sitoumukset, joissa yhteisön kotipaikka on ETA- tai OECD-valtiossa;

3) muut osakkeet, osuudet ja vastaavat sitoumukset;

V erinäiset sijoitukset:

1) sellaiset yhden vuoden kuluessa erääntyvät joukkovelkakirjalainat ja velkasitoumukset korkoineen, jotka eivät ole euromääräisiä, ja yhden vuoden kuluessa erääntyvät valuuttasijoitukset korkoineen;

2) sellaiset muut kuin yhden vuoden kuluessa erääntyvät joukkovelkakirjalainat ja velkasitoumukset korkoineen, jotka eivät ole euromääräisiä, ja muut kuin yhden vuoden kuluessa erääntyvät valuuttasijoitukset korkoineen;

3) metallit, energia, muut raaka-aineet ja hyödykkeet sekä kiinnitykset, oikeudet rakentamattomaan maa-alueeseen ja vesivoimalaitoksen käytössä olevaan vesivoimaan sekä muut erityiset oikeudet;

4) muut kuin edellä tässä pykälässä tarkoitettut sijoitukset.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella annetaan tarkemmat säännökset luottoluokituksesta.

7 §

Johdannaissopimukset

Muu kuin sijoitusriskiä pienentävä johdannaissopimus on luokiteltava sen riskiä parhaiten vastaavaan 6 §:n mukaiseen ryhmään kohde-etuuden käypää arvoa käyttäen. Tällaisten johdannaissopimusten yhteenlaskettu laskennallinen enimmäistappio ei saa ylittää 6 §:n I ryhmään ja II ryhmän 2 kohtaan luokiteltujen muiden sijoitusten kuin johdannaissopimusten yhteenlaskettua käypää arvoa. Vakavaraisuusrajaa laskettaessa tällaisten johdannaissopimusten kohde-etuuksien käyvät arvot on vähennettävä 6 §:n I ryhmään ja II ryhmän 2 kohtaan luokiteltujen sijoitusten yhteenlasketusta käyvästä arvosta.

10 §

Vakavaraisuusrajan laskeminen

Kaavassa β_i on 6 §:n mukaiseen sijoitusryhmään i kuuluvien sijoitusten osuus eläkelaitoksen sijoitusten yhteismäärästä, missä kuitenkin sijoitusryhmän IV ensimmäisen alaryhmän osuudesta vähennetään luku λ . Sijoitusryhmän i tuoton odotusarvosta (m_i), hajonnasta (s_i) ja sijoitusryhmien i ja j välisistä korrelaatioista r_{ij} säädetään valtioneuvoston asetuksella.

13 §

Sijoitukset muihin kuin ETA- ja OECD-valtioihin ja erinäiset sijoitukset

Enintään 20 prosenttia vastuvelasta voidaan kattaa 6 §:n V ryhmän 3 ja 4 kohdassa tarkoitetuilla sijoituksilla ja sijoituksilla, jotka sijaitsevat ETA- ja OECD-valtioiden ulkopuolella.

Sijoituksen katsotaan sijaitsevan siinä valtiossa, jossa sen liikkeeseenlaskijalla on kotipaikka. Lisäksi arvopaperin katsotaan sijait-

sevan ETA- tai OECD-valtiossa, jos sillä käydään julkista kauppaa jossain ETA- tai OECD-valtiossa. Sijoitusrahaston tai siihen rinnastettavan yhteissijoitusyrityksen katsotaan sijaitsevan ETA- tai OECD-valtiossa, jos rahastoyhtiöllä tai muulla sijoitusrahaston varoja hallinnoivalla yhteisöllä on kotipaikka ETA- tai OECD-valtiossa, ja jos sijoitusrahaston varoista yli 70 prosenttia on sijoitettu ETA- tai OECD-valtiossa sijaitseviin varoihin.

17 a §

Velkasitoumuksien vakuudet

Enintään 10 prosenttia vastuvelasta voidaan kattaa suorilla tai välillisillä sijoituksilla velkasitoumuksiin, joiden vakuutena on sijoituksia samaan yhteisöön tai saman yhteisön antama takaus tai takausvakuutus, jos kansainvälinen luottoluokituslaitos on määrittänyt tälle yhteisölle luottoluokituksen, joka vastaa luottoluokkaa 1 ja luottoluokan 2 kahta korkeinta luottoluokka-arvosanaa. Muutoin enintään 5 prosenttia vastuvelasta voidaan kattaa suorilla tai välillisillä sijoituksilla velkasitoumuksiin, joiden vakuutena on sijoituksia samaan yhteisöön tai saman yhteisön antama takaus tai takausvakuutus.

Tätä pykälää ei sovelleta eläkesäätiölain 5 §:n 2 momentissa tarkoitettuihin sijoituksiin, jos sijoituksiin liittyy turvaava vakuus.

Tätä pykälää ei sovelleta sellaisiin velkasitoumuksiin, joissa takaajana on 6 §:n I ryhmän 1 kohdassa tarkoitettu julkisyhteisö.

18 §

Sijoitukset vakuudettomiin velkasitoumuksiin

Tätä pykälää ei sovelleta velkasitoumuksiin, joissa velallisenä on 6 §:n I ryhmän 1 kohdassa tarkoitettu julkisyhteisö, eikä 6 §:n I ryhmän 2 ja 3 kohdassa tarkoitettuihin velkasitoumuksiin.

19 §

Kateluettele

Tilikauden päättymishetken mukainen kate-
luettelo on säilytettävä luotettavalla tavalla
eläkelaitoksen hallussa kymmenen vuotta tili-
kauden päättymisestä.

25 §

Tarkemmat säännökset ja määräykset

Finanssivalvonta voi antaa tarkemmat mää-
räykset:

1) 5 §:ssä tarkoitettujen perusteiden, 8 §:ssä
tarkoitettujen perusteiden ja selvityksen sekä

kateluetteleon laatimisesta, sisällöstä ja toimit-
tamisesta Finanssivalvonnalle;

2) johdannaissopimusten käyttämisestä ja
luokittelusta sekä johdannaissopimusten käsit-
telystä vakavaraisuusrajan laskennassa;

3) 6 §:ssä tarkoitettujen joukkovelkakirjalai-
nojen luottoluokituksen soveltamisesta;

4) 7 §:ssä tarkoitetun enimmäistappion mää-
rittelystä;

5) varojen arvostamisesta;

6) katteeseen kuuluvien varojen säilyttä-
misestä.

Tämä laki tulee voimaan 31 päivänä maalisi-
kuuta 2011.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain
täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Laki

työntekijän eläkelain 171 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan työntekijän eläkelain (395/2006) 171 §:n 1 momentti seuraavasti:

171 §

Vanhuuseläkevastuun täydentäminen

Vanhuuseläkkeiden rahastoituja osia täyden-
netään rahastoinnin lisäämiseksi vuosittain mää-
rällä, joka lasketaan 166 §:n mukaisiin lasku-
perusteisiin sisällytettävän eläkevastuun täyden-
nyskerroimen avulla. Täydennyskerroin mää-
ritellään ottaen huomioon eläkkeiden turvaa-

-----
misesta johtuvat vaatimukset ja eläkelaitosten
vakavaraisuus neljännesvuosittain tarkasteltuna.

Tämä laki tulee voimaan 31 päivänä maalisi-
kuuta 2011.

Tätä lakia sovelletaan ensimmäisen kerran
määriteltäessä 1 päivänä heinäkuuta 2011 voi-
maantulevaa täydennyskerrointa.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain
täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Laki

työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 29 e ja 29 g §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain (354/1997) 29 e §:n 3 momentti ja 29 g §, sellaisina kuin ne ovat, 29 e §:n 3 momentti laissa 524/2008 ja 29 g § laissa 419/2003, seuraavasti:

29 e §

Työnantajakohtaisessa vakuutuskannan luovuttamisessa siirtyvä toimintapääoma

Edellä 2 momentissa tarkoitettu asetus annetaan neljä kertaa kalenterivuodessa maaliskuun, kesäkuun, syyskuun ja joulukuun loppuun mennessä tulevaksi voimaan lähinnä seuraavan huhtikuun, heinäkuun, lokakuun ja tammikuun alusta lukien. Finanssivalvonnan on kalenterivuosittain helmikuun, toukokuun, elokuun ja marraskuun loppuun mennessä tehtävä sosiaali- ja terveysministeriölle esitys 2 momentissa tarkoitettua prosenttiosuuden vahvistamisesta.

29 g §

Työnantajakohtaisen vakuutuskannan luovuttamisen ajankohta

Työnantajakohtaisen vakuutuskannan luovuttamista koskevassa sopimuksessa on mainittava vakuutuskannan luovuttamisen suunniteltu voimaantuloajankohta, jonka tulee olla enintään kuusi kuukautta luovuttamista koskevan sopimuksen tekemisestä.

Tämä laki tulee voimaan 31 päivänä maaliskuuta 2011.

Lain 29 e § 3 momenttia sovelletaan ensimmäisen kerran annettaessa asetusta, joka tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2011.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Laki

eläkesäätiölain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eläkesäätiölain (1774/1995) 6 §:n 3 momentti, 48 c §:n 1 ja 6 momentti sekä 102 §:n 7 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 6 §:n 3 momentti laissa 251/2002, 48 c §:n 1 ja 6 momentti laissa 1122/2006 sekä 102 §:n 7 momentti laissa 421/2003, seuraavasti:

6 §

Jos A- tai B-osaston 46 §:n ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukaisten varojen arvioidaan tilinpäätöksen yhteydessä kattavan 46 tai 47 §:n mukaisesti vastuun mää-

rän ja varojen kokonaisuudessaan pysyvästi ylittävän kyseisen osaston eläkevastuun ja muiden velkojen määrän, erotusta vastaavat varat (*ylimate*) saadaan siirtää toisen osaston eläkevastuun katteeksi. Varojen siirto B-osastolta edellyttää kuitenkin Finanssivalvonnan suostumus-

ta. Siirron seurauksena sille osastolle, jolta varoja siirretään, ei saa jäädä vastuuvajasta. Siirrettäessä varoja B-osastosta edellytetään kuitenkin, että toimintapääoma on 48 c §:n 2 momentin mukaisesti vähintään vakavaraisuusrajan kaksinkertainen määrä siirron jälkeen.

48 c §

Eläkesäätiön tulee siirtää vuotuinen sijoitus-toiminnan tulos 43 §:n 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettuun lisävakuutusvastuuseen. Lisäksi eläkesäätiö voi siirtää lisävakuutusvastuuseen 6 §:n mukaista ylikatetta A-osastolta. Sijoitus-toiminnan tuloksen ja ylikatteen siirtämisen jäl-keen lisävakuutusvastuuta voidaan kartuttaa tai purkaa kannatusmaksuilla siten kuin tämän pykälän 2—6 momentissa säädetään. Eläke-säätiö voi purkaa lisävakuutusvastuuta myös toi-mintapääoman ylitteen palautuksena siten kuin 45 §:n 4 momentissa säädetään.

Jos toimintapääoma on toisena peräkkäisenä vuonna suurempi kuin toimintapääoman enim-mäismäärä, lisävakuutusvastuuta on sanotusta vuodesta lukien purettava kannatusmaksujen alentamiseen vuosittain määrä, joka on yksi kol-

masosa siitä määrästä, jolla eläkesäätiön toimin-tapääoma ylittää sen enimmäismäärän. Jos toi-mintapääoman enimmäismäärän ylityksen voi-daan katsoa olevan luonteeltaan pysyvä, eläke-säätiön on järjestettävä toimintansa siten, että toimintapääoman määrä alenee enimmäis-määräänsä pienemmäksi.

102 §

Vakuutustoiminta siirtyy vastaanottavalle vakuutuslaitokselle luovutussopimuksessa mai-nittuna ajankohtana sen jälkeen, kun Finanssi-valvonta on antanut suostumuksensa toimen-piteeseen. Luovutussopimuksessa mainitun siir-toajankohdan tulee olla enintään kuusi kuukaut-ta luovutussopimuksen tekemisestä.

Tämä laki tulee voimaan 31 päivänä maalis-kuuta 2011.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Laki

vakuutuskassalain 83 d ja 135 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vakuutuskassalain (1164/1992) 83 d §:n 1 ja 6 momentti sekä 135 §:n 5 momentti, sel-laisina kuin ne ovat, 83 d §:n 1 ja 6 momentti laissa 1123/2006 sekä 135 §:n 5 momentti laissa 420/2003, seuraavasti:

83 d §

Eläkekassan tulee siirtää vuotuinen sijoitus-toiminnan tulos 79 §:n 2 momentissa tarkoitet-tuun lisävakuutusvastuuseen. Lisäksi eläke-kassa voi siirtää lisävakuutusvastuuseen 8 a §:n mukaista ylikatetta lisäetuja myöntävästä osas-

tosta. Sijoitustoiminnan tuloksen ja ylikatteen siirtämisen jälkeen lisävakuutusvastuuta voi-daan kartuttaa tai purkaa vakuutusmaksuilla siten kuin tämän pykälän 2—6 momentissa sää-detään. Lisäksi eläkekassa voi purkaa lisävakuu-

tusvastuuta toimintapääoman ylitteen palautuksena siten kuin 83 a §:n 3 momentissa säädetään.

Jos toimintapääoma on toisena peräkkäisenä vuonna suurempi kuin toimintapääoman enimmäismäärä, lisävakuutusvastuuta on sanotusta vuodesta lukien purettava vakuutusmaksujen alentamiseen vuosittain määrä, joka on yksi kolmasosa siitä määrästä, jolla eläkekassan toimintapääoma ylittää sen enimmäismäärän. Jos toimintapääoman enimmäismäärän ylityksen voidaan katsoa olevan luonteeltaan pysyvä, eläkekassan on järjestettävä toimintansa siten, että toimintapääoman määrä alenee enimmäismääränsä pienemmäksi.

135 §

Vastuu siirtyy vastaanottavalle vakuutuslaitokselle vastuun siirtämistä koskevassa sopimuksessa mainittuna ajankohtana sen jälkeen, kun Finanssivalvonta on antanut suostumuksensa toimenpiteeseen. Sopimuksessa mainitun siirtoajankohdan tulee olla enintään kuusi kuukautta luovuttamista koskevan sopimuksen tekemisestä.

Tämä laki tulee voimaan 31 päivänä maaliskuuta 2011.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Laki

eläkesäätiölain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eläkesäätiölain muuttamisesta annetun lain (1122/2006) voimaantulosäännös seuraavasti:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2007. Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Eläkesäätiö voi soveltaa tällä lailla kumottua 48 a §:n 2 momentin 5 kohtaa 31 päivään joulukuuta 2010 saakka.

Eläkesäätiö, jolla on tällä lailla kumotussa 48 a §:n 2 momentin 5 kohdassa tarkoitettu takaus tai vakuus 31 päivänä joulukuuta 2010, voi

soveltaa mainittua lainkohtaa 31 päivään joulukuuta 2012 saakka.

Tämä laki tulee voimaan 31 päivänä maaliskuuta 2011.

Voimaantulosäännöksen 3 momenttia sovelletaan kuitenkin 1 päivästä tammikuuta 2011.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Laki

vakuutuskassalain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vakuutuskassalain muuttamisesta annetun lain (1123/2006) voimaantulosäännös seuraavasti:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2007. Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Eläkekassa voi soveltaa tällä lailla kumottua 83 b §:n 2 momentin 7 kohtaa 31 päivään joulukuuta 2010 saakka.

Eläkekassa, jolla on tällä lailla kumotussa 83 b §:n 2 momentin 7 kohdassa tarkoitettu takaus tai vakuus 31 päivänä joulukuuta 2010,

voi soveltaa mainittua lainkohtaa 31 päivään joulukuuta 2012 saakka.

Tämä laki tulee voimaan 31 päivänä maaliskuuta 2011.

Voimaantulosäännöksen 3 momenttia sovelletaan kuitenkin 1 päivästä tammikuuta 2011.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Helsingissä 9 päivänä helmikuuta 2011